

विपश् गाउँपालिका

बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

पुस्तिका

आ.व. २०८१/०८२

निर्माणाधीन प्रशासकीय भवन

स्थानीय सरकारको नीति तथा कार्यक्रम

आदरणीय सभा अध्यक्षज्यू,

सभाका सदस्यज्यूहरू,

यस पिपरा गाउँपालिका, गाउँ सभाको तेह्रौँ अधिवेशनमा हार्दिक स्वागत गर्दछु। यस गरिमामय सभामा गाउँपालिको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्न पाउँदा मैले आफुलाई गौरवान्वित महशुस गरेको छु। स्थानीय तह निर्वाचनमा हामीलाई मतदान मार्फत निर्वाचित गर्नहुने आदरणीय पिपरा गाउँपालिकाबासी आमा, बुवा, दाजुभाई, दिदीबहिनीहरू लगायत सबैमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु। यस वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका क्रममा गाउँपालिकालाई विभिन्न विषयमा आफ्नो अमुल्य सुझाव दिनु हुने सम्पूर्ण राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, समाजसेवी लगायत सम्पूर्णमा हार्दिक आभार सहित हामी सबैको तर्फबाट धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। यस अवसरमा नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलन, राजनीतिक अग्रगमन र लोकतन्त्रको सवलीकरणको क्रममा भएका ऐतिहासिक मधेश आन्दोलनमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात तथा अज्ञात शहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु।

सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने हाम्रो संकल्प, समस्त गाउँपालिकावासीको समृद्धिको चाहाना र हामीले निर्वाचनका क्रममा हाम्रा मतदाताहरू प्रति अभिव्यक्त गरेका वाचाहरू पुरा गर्ने दिशामा हामीले आगामी आ. व. २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रमलाई अभिमुख गरेका छौं। यस पिपरा गाउँपालिकाको गौरवशाली इतिहास वारे यँहाहरूलाई अवगतनै रहेको छ। पिपरा गाउँपालिकाको आफ्नै इतिहास छ। नेपालको जहानिया राणा शासनको अन्त्य होस वा प्रजातान्त्रिक आन्दोलन होस आदरणीय भद्रकाली मिश्र, रामनारायण मिश्र तथा सद्भावना परिषदका संस्थापक रामचन्द्र मिश्रजीले खेलेको अग्रगामी भुमीका प्रति हामी पिपरावासीको शिर जहिले पनि गर्वले उच्च रहन्छ। यसै गरी श्याम नन्दन मिश्र भारतका लागि सन् १९७९-८० मा विदेश मन्त्री समेत भएको इतिहास बोकेको यो गाउँपालिकामा माता बौधिमाईको अनुकम्पा, महाकवि विधापति वसोवास गरेको डिह वनौली र नेपालमा उर्दु शिक्षाको उद्गम स्थल अलीपटि मजार जस्ता धार्मिक र साँस्कृतिक विरासत बोकेको गाउँपालिका जनकपुरधाम र जलेश्वर जोडने हुलाकी राजमार्गको मुटुमा रहेको छ।

अब म चालु आ.व. २०८०/८१ को हालसम्मका प्रमुख उपलब्धीहरूको संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु

भौतिक पूर्वाधार विकासका क्षेत्रमा भएका उपलब्धी

यस आ.व.मा हाल सम्म ४ किमि पक्कि सडक, ३ किमि ग्राभेल सडक, ५ किमि धुले वा कच्ची सडक निर्माण भइरहेको छ। गाउँपालिकाको सबै वडामा सडकको पहुँच पुगेको छ। गाउँपालिकाले विभिन्न वस्ती र पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा समेत सर्वयाम गाडी चल्ने सडक पूर्वाधार विस्तार भएकोछ। गाउँपालिकाबाट अन्य गाउँपालिका तथा प्रमुख राजमार्ग सम्मको सडक पहुँचलाई सुदृढ बनाईएको छ। कृषकहरूलाई कृषि उपज ओसारपसार गर्नका निम्ति

बिन्ही नदीको २ स्थानमा झुलुंगे पुल निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाइएको छ । बहुउद्देश्य कोची पुल(बाढी नियन्त्रण ,अन्तरपालिका सडक जोड्ने कार्य र सिचाई) निर्माण सम्पन्न गरिएकोछ ।

सिंचाइ:

गाउँपालिकाका विभिन्न वडामा २८ वटा ट्रान्सफरमर जडान भइ ३० कि.मि. विद्युतीय प्रसारण लाई निर्माण भइ सिचाईको व्यवस्थालाई अगाडी बढाइएको छ । कोची सिचाईको लागि पक्कि बाध निर्माण र नहर ब्यबस्थित गर्ने कार्य अगाडी बढेको छ। सम्बन्धित निकाय संग समन्वय गरि ४ वटा डिप टुवेल मर्मत सम्भार तथा विद्युतीय संरचना निर्माण गराई १२ महिनै सिचाई सुबिधा प्राप्त हुने अवस्था सृजना भएको छ ।

पोखरीहरूको संरक्षणका निमित्त ५ वटा पोखरीहरूमा घाट निर्माण भएकोछ । यान्त्रुहरूलाई सहज ढंगले सवारीसाधन प्रयोग गर्न थप ३ स्थानमा यान्त्रु प्रातिकालय निर्माण भएको छ । प्रसशाकिय भवनको शिलान्यास भई तिब्रगतिमा निर्माण भइरहेको छ ।

सामाजिक विकास (शिक्षा, स्वास्थ्य, लक्षित समूह,,) का क्षेत्रमा भएका उपलब्धी

गाउँपालिकामा रहेको २५ शैय्याको अस्पतालमा प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला संग समन्वय गरि प्रयोगशाला संचालनमा आएको छ । अस्पतालमा विभिन्न किसिमका स्वास्थ्य उपकरणहरूको ब्यबस्था मिलाईएको छ । पिपरा ५ सहोडवामा नया स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण भई संचालनमा आएको छ । कार्यालयबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवा लगायत शिक्षा, स्वास्थ्य, बैकिङ कारोबार आदिमा सूचना प्रविधिको प्रयोग भएको छ । जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता परिचयपत्र बितरण कार्यलाई व्यस्थापन गर्न SIMS(Social Information Management System) संचालन गरिएको छ । राष्ट्रिय परिचयपत्र बिबरण संकलन केन्द्र स्थापना भइ राष्ट्रिय परिचयपत्र बिबरण संकलन कार्य भइरहेको छ । विकासका विभिन्न क्षेत्रमा महिला तथा युवाहरूको संलग्नता बढेकोछ । सामुदायिक विद्यालयहरूको भौतिक संरचनाहरूमा उल्लेखिय सुधार गरिएको छ । कक्षा कोठा तथा बिधार्थीहरूलाई अनुगमन गर्न ३ वटा मा.बि.विद्यालयमा CCTV जडान गरिएको छ । उत्साह जनक सहाभागिताका साथ रास्ट्रपति रनिग शिल्ड प्रतियोगिता सम्पन्न भएको छ । युवाहरूको खेलकुदमा संलग्नता बढाउनका लागि युवाहरूलाई पालिका स्तरीय सहिद कप टि २० क्रिकेट प्रतियोगिता संचालन गराई खेलकुद सामग्री बितरण गरिएको छ ।

आर्थिक विकास (कृषि, उद्योग, पर्यटन, सहकारी, रोजगार,,) का क्षेत्रमा भएका उपलब्धी

किसानहरूको लगत तयार गर्नका लागि किसान सूचीकरण कार्य भइरहेको छ । किसानहरूलाई गहुको उन्नत जातको बिउ बितरण गरिएको छ । समूह निर्माण गरि लागत साझेदारीमा कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा समूह बनाई किसानको आर्थिक विकासमा टेवा पुर्‍याएको छ । गाउँपालिका भित्र रहेका पर्यटकीय स्थलहरूको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने कामलाई ब्यवस्थित रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइएकोछ । बौधिमहरानी मन्दिर परिसरमा बाल लगाउने कार्य भएको छ । रोजगारी सृजना गर्न गाउँपालिका भित्र रहेको श्रम शक्तिको लगत तयार गरि विभिन्न सीपमूलक तालिम सञ्चालन गरिएको छ । यसबाटरोजगारी सृजना भई पालिकावासी लाभान्वित भएका छन् । माछापालन गर्न आय

ठेक्का लगाउनका निमित्त विभिन्न पोखरीहरूको संरचनात्मक सुधार गरिएको छ। बहुबर्षीय योजना भोल्ही पोखरी, पिपरा बजार दुर्गा मन्दिरको विस्तृत अध्ययन बमोजिम ठेक्का लगाई निर्माण कार्य अगाडी बढाइएको छ। उद्योग स्थापना गरि रोजगार सहित महिला सशक्तिकरण गर्न भौतिक संरचना तयार गरिएको छ साथै उद्योग संचलानका लागि थप १ करोड ८० लाख सुनिश्चिता भएकोछ। कृषि उपज भण्डारणका लागि कोल्डस्टोर निर्माण कार्य अगाडी बढाइएको छ ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास (कानूनी व्यवस्था, राजस्व परिचालन, संगठन संरचना, सार्वजनिक निजी साझेदारी एवं समन्वय) भएका उपलब्धी

गाउँपालिकाले आवश्यक ऐन, नियमावली, कार्यविधिहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएकोछ। पिपरा बजार क्षेत्र सुरक्षाका लागि विभिन्न स्थानहरूमा CCTV जडान गरिएको छ । यस गाउँपालिकाले गत आ.व. को स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन (LISA) मा ७५.५ अंक प्राप्त गरेको छ । राजस्व संकलन कार्यलाई पारदर्शी तथा ब्यबस्थित बनाउन online प्रणाली लागु गरिएको छ । वित्तिय सुशासनलाई कायम गरिदै बेरुजु प्रतिशतलाई न्यून गरिएको छ ।

निर्माण गरिएका केहि कानुनहरू :

- ध्वनि प्रदुषण (नियमन तथा नियन्त्रण) ऐन, २०८०
- बाल अधिकार प्रवर्धन तथा संरक्षण सम्बन्धि कार्यविधि २०७८, संशोधन २०८०
- पिपरा जनता अस्पताल संचालन कार्यविधि २०८०
- बालविवाह मुक्त क्षेत्र घोषणा कार्यविधि २०८०

चुनौतिहरू :

१. सुशासन सम्बन्धि विभिन्न किसिमको काम कन्सलटेन्टबाट गराउदा भरपर्दो विश्वासिलो तथ्यांक नआउदा केहि काम अधुरो रहेको ।
२. नागरिकका अपेक्षा अनुसार कार्य गर्न प्रयास बजेट नहुनु ।
३. बजेटका लागि संघ र प्रदेश सरकारमा निर्भर हुनु पर्ने ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आ. व. २०८१/८२ को विभिन्न विषयगत एवं क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दछु ।

❖ **आर्थिक विकास :**

१. पालिकाको खेतहरूमा सिचाइको समस्यालाई समाधान गर्न कुटमेसरी नदीमा ड्याम (बाध) निर्माण गरि सिचाइको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२. उच्च मूल्यका फलफूल, तरकारी तथा अन्नबालीहरूको पकेट क्षेत्रहरू पहिचान गरी विभिन्न किसिमको कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।
३. गाउँपालिकाका कृषकहरूको पहिचानका लागि कृषकहरू लाई तथ्यांक सहितको किसान परिचय पत्र बितरण गरिनेछ ।
४. गाउँपालिकाका कृषकहरूले उत्पादन गरेका तरकारी, फलफूलको सर्वशुलभ तवरले शितगृहमा भण्डारण गरिनेछ ।
५. गाउँपालिका भित्र स्थापना हुने कृषि समूह निजी फर्म र सहकारीको दर्ता तथा कार्य क्षेत्र अनुमति जस्ता विषयहरूलाई व्यवस्थित ढंगले अघि बढाइनेछ ।
६. स्थानीय बालीनाली तथा उत्पादित वस्तुहरूको व्यवस्थापनको लागि बजारीकरण सम्बन्धि विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
७. खेत खेतमा बिजुली सिचाई अभियान अन्तर्गत क्रमश किसानको खेत खेत मै बिजुलीको पोल विस्तार गरि सिचाईको व्यवस्थापन गरिदै लगिनेछ ।
८. कृषि कार्यमा बन्धुजन्तु (निल गाई ,बदेल) बाट भइ रहेको क्षतिलाई रोक्न बन विभाग संग समन्वय गरि जंगलमा पुनः फर्काउने ब्यबास्था मिलाइनेछ ।
९. पालिकाको आन्तरिक स्रोत अन्तर्गतमा पर्ने विभिन्न किसिमको आर्थिक कारोबार गर्ने व्यवसायीलाई अनिवार्य दर्ता गराई करको दायरामा ल्याइनेछ ।
- १०.पालिकाको राजश्व सुधार तथा बृद्धि गर्न राजश्व सुधार योजना तर्जुमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ११.पालिकाको राजश्व दयिरा फराकिलो पारि राजश्व संकलनमा जोड दिईनेछ ।
- १२.गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका पर्यटकीय स्थलहरू (हनुमान मन्दिर, बौदिमाइ मन्दिर, विद्यापत्ति डिह तथा वडा २ अल्लिपट्टी मा रहेको मदर्सा, महादेव स्थान, काली मन्दिर) को लागि विशेष प्याकेज तथा कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- १३.गाउँपालिकाको प्रवेश तथा निकास सिमामा द्वार बनाई पर्यटकीय क्षेत्रको परिचय सहित पर्यटक आकर्षण गर्न विशेष किसिमको योजना ल्याइनेछ ।
- १४.यस पालिकाले नेपालको इतिहासमा गरेको अमूल्य योगदानलाई संस्थागत गरी यस पालिकाको मान स्वाभिमान झल्काउने एउटा भव्य राम नारायण मिश्र संग्रहालयको निर्माण गरिनेछ ।
- १५.सहकारी संस्थाहरूको संस्थागत सुशासन प्रवर्द्धन गर्दै निच्छेपकर्ताहरूको हित संरक्षणका लागि अनुगमनलाई प्रभावकारी तुल्याइन सहकारी संस्थाहरूलाई अनिवार्य COPOMIS मा आवद्ध गरिनेछ ।
- १६.सहकारीको माध्यमबाट साना तथा स्वरोजगारका अवसर सृजना गरी विभिन्न किसिमको कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।

❖ सामाजिक विकास :

क. शिक्षा —

१. विद्यालय बाहिर रहेका र बीच मै विद्यालय छोड्ने बालबालिकालाई विद्यालय शिक्षा पुरा गर्न प्रोत्साहनका लागि बिभिन्न किसिमका कार्यक्रम चलाई शतप्रतिशत बालबालिकालाई विद्यालय शिक्षा प्रदान गरिनेछ ।
२. सामुदायिक विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार विस्तार गरी विद्यालयलाई सरसफाईका कार्यक्रमका साथ पूर्वाधार सम्पन्न बनाइदै बालमैत्री तथा अपाङ्गता मैत्री संरचनाको निर्माण गरिनेछ ।
३. सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरुमा शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न नियमित अनुगमन तथा पेशागत सहयोग प्रदान गरिनेछ ।
४. अंग्रेजी मध्यमबाट शिक्षा दिन इच्छुक सामुदायिक विद्यालयलाई पूर्वाधार तथा शिक्षक दरबन्दी लगायतका कार्यमा प्रोत्साहन दिई शैक्षिक गुणस्तर कायम गरिनेछ ।
५. अडियो/भिडियोको मध्यमबाट पठाउनका निम्ति कक्षा कोठाहरुलाई प्रविधि मैत्री बनाइनेछ ।
६. बालविकास केन्द्रको अनुगमन गरी आवश्यकता र औचित्यको आधारमा बालविकास केन्द्र गुणस्तरयुक्त बनाउनाको लागि बालविकास शिक्षकको कर्षसम्पदनमा दक्षता अभिवृदी गर्न क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
७. विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न स्थानीय स्तरमा उपलब्ध शैक्षिक सामग्रीको निर्माण, सङ्कलन र प्रयोगमा जोड दिइनेछ ।
८. विद्यार्थीको सिकाई र सरसफाई क्रियाकलापमा उत्प्रेरित गर्न गाउँपालिका स्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गरिनेछ ।
९. गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरुको कार्यक्रम एकरूपताका लागि शैक्षिक पात्रोको व्यवस्था गरी सोहि अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्न लगाइनेछ ।
१०. सामुदायिक विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरुको व्यवस्थापकीय क्षमता विकासको कार्यक्रम गरिनेछ ।
११. राम नारायण उच्च माध्यमिक विद्यालयलाई नमुना र प्राविधिक विद्यालयको रूपमा विकास गरिनेछ ।
१२. यस पालिकामा बिना अनुमति कक्षा संचालन गरिरहेका शैक्षिक संस्थाहरुलाई अनुगमन गरि कानुनको दायरामा ल्यईनेछ ।
१३. पिपरा पालिकाको स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण गरि विद्यालयहरुमा पठन पाठन अगाडी बढाइनेछ ।
१४. त्रैमासिक रूपमा अनिवार्य अभिभावक भेला गराई शैक्षिक गातिबिधि सम्बन्धि छलफल गरिनेछ ।

ख. युवा तथा खेलकुद सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रम

१. पालिकाको युवाहरु लागु पदार्थ तथा दुर्व्यसनमा परेकाहरुको लागि सुधारकेन्द्रको स्थापना गरि संचालनमा ल्यईनेछ ।

२. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका युवाहरूलाई वहाँहरूको ज्ञान र शिपको प्रयोगबाट युवा उद्धमशिलता बिकासका लागि श्रम बजारको स्थापना गरि संचालनमा ल्याइनेछ ।
३. युवाहरूलाई लक्षित गरी आर्थिक विकाशमा अगाडी बढ्नलाई विशेष किसिमको कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।
४. "एक वडा, एक व्यायामशाला"को नीति लिई युवाहरूलाई प्रशिक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५. प्रत्येक वडाको विभिन्न खेल खेल्ने खेलाडीहरूको लागि मनोबल बढाउन पालिका तथा वडा स्तरीय खेलकुद प्रतियोगिताहरू आयोजना गरिनेछ ।

ग. लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रम

१. लैंगिक विभेद अन्त्यको लागि समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२. 'हिंसा मुक्त गाउँपालिका हाम्रो पहिचान' अभियान संचालन गरी विभिन्न किसिमको कार्यक्रम ल्याइनेछ र हिंसा पिडितमा परेकाहरूको लागि सहायता केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।
३. महिला, बालबालिका, अल्पसंख्यक, भूमिहीन, अति गरिब आदिवासी जनजाति र सामाजिक बहिस्करणमा परेका वर्गको लागि उत्थानशिल कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।
४. 'बालबिवाह मुक्त क्षेत्र घोषणा कार्यविधि २०८०' लाई मध्यनजर गरी बालबिवाह न्यूनीकरण सम्बन्धि विभिन्न किसिमको कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।
५. महिला उद्धमशिलता बिकासका लागि महिला द्वारा प्रवर्द्धित व्यवसायमा निश्चित प्रतिशत कर छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।
६. गर्भवती महिलाहरूको लागि आमा सुरक्षा कार्यक्रम र नवजात शिशुको लागि पोषण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
७. गाउँपालिका तथा वडास्तरीय बाल क्लव संजाललाई प्रभावकारी रूपमा परिचालित गर्न विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।

घ. स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रम

१. गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहकालागि आवश्यक पूर्वाधार, औषधि जन्य सामग्री, औषधि, औजार तथा उपकरणको व्यवस्था गरिनेछ ।
२. निजि क्षेत्रका स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्था, अस्पताल र फार्मसीहरूलाई प्रचलित कानून बमोजिम सेवा प्रवाहको मुलधारमा ल्याई व्यवस्थित रूपमा सेवा संचालन, व्यवस्थापन र अनुगमन गरिनेछ ।
३. पिपरा पालिकामा स्वास्थ्य सम्बन्धि समस्यालाई मध्यनजर गरी रेडक्रस शाखा स्थापनाको लागि सम्बन्धित निकाय संग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
४. आर्थिक रूपमा अति विपन्न गाउँपालिकावासीहरूको इमर्जेन्सी स्वास्थ्य जाँचका लागि पिपरा पालिकाको जनता अस्पताल सम्म निशुल्क एम्बुलेन्स सेवालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
५. आर्थिक रूपमा अति विपन्न गाउँपालिकावासीहरूलाई निशुल्क स्वास्थ्य बिमा गरिनेछ ।

६. स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता विकासको लागि विभिन्न किसिमको कार्यक्रमहरूको संचालन गरिनेछ ।
७. दलित तथा अति बिपन्न परिवारका जनताहरूलाई स्वास्थ्य जाँचमा विशेष सहूलियतको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
८. 'ध्वनि प्रदुषण (नियमन तथा नियन्त्रण) ऐन, २०८०' सरोकारवालाहरू संग विभिन्न किसिमको कार्यक्रम गरि यो कानुन कार्यान्वयन गरिनेछ ।
९. नगर उन्मुख यस पालिकाको पोखरी लगायत सम्पदा तथा टोल समुदायको सर सफाई तथा फोहर व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिइनेछ
१०. घर घरमा फोहर व्यवस्थापन सम्बन्धि सचेतना अविबृधि गरि फोहरको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

❖ पूर्वाधार विकास:

१. प्रशासकीय भवनको अभावमा सेवाग्राही तथा विकास निर्माणको काम कठिनाईलाई मध्यनजर गरी प्रशासकीय भवन निर्माण कार्यलाई तिब्रता दिई प्रशासनिक अस्थ व्यस्तलाई निराकरण गरिनेछ ।
२. पिपरा पालिकालाई विभिन्न वस्ती देखि -वस्ती सम्म (वडा ४ दुई भागमा विभाजनलाई सडक संजाल) तथा अरु पालिका संगको यातायात तथा व्यवसायीक सुबिधाको लागि सडक गुरु योजना तयार गरिनेछ ।
३. नेपाल राष्ट्रिय भवन संहिता २०६०, वस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धि मापदण्ड २०७२, राष्ट्रिय भू-उपयोग नीति, भवन तथा योजना मापदण्ड २०५६ लगायतका राष्ट्रिय प्रादेशिक एवं स्थानीय भूमि व्यवस्थापन तथा भवन नियम सम्बन्धि ऐन, मापदण्ड तथा निर्देशिकहरूलाई ध्यानमा राखी विभिन्न किसिमका योजनाहरू ल्याइनेछ र भवन निर्माण अनुमति प्रक्रियालाई कडा साथ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
४. गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेको सडक तथा भौतिक संरचनाहरूको आवधिक रूपमा मर्मत सम्भार गरिनेछ।
५. पालिका भित्र रहेका सार्वजनिक जग्गाहरूको अभिलेख तयार गरि व्यवस्थापन गरिनेछ ।
६. साझा संस्थाको नाममा दर्ता रही आतिक्रमणमा परेका जग्गाहरू खाली गराई सार्वजनिक उपयोगमा ल्याइनेछ।
७. गाउँपालिका भित्रको सडकहरूको मापदण्ड सम्बन्धि कानुन निर्माण गरी सडकको अधिकार क्षेत्र तोकिनेछ।

❖ वन बातावरण तथा विपद व्यवस्थापन :

१. सार्वजनिक जग्गाको व्यवस्थापनको लागि आवश्यक कानुन निर्माण गरि प्रयोगमा ल्याउने तथा खालि ठाउँमा वृक्षारोपन सम्बन्धि कार्यक्रमहरूमा जोड दिइनेछ ।
२. पोखरी संरक्षण बिकासका पूर्वाधारको संरक्षण र नदी नियन्त्रण गरी जल,जमिन तथा जलाधारको संरक्षणको काम अगाडी बढाइनेछ ।
३. विपद जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा गरी सो अनुसार विपद पुर्व तयारी, विपद न्यूनीकरण, प्रतिकार्य र पुनर्स्थापनको कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
४. बाढी नियन्त्रणका लागि बिगही (कुटमेश्वरी) नदीको अवरुद्ध तटबन्ध निर्माण कार्यलाई सुचारु गरिनेछ ।
५. Ground Water charge सम्बन्धि कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।

६. कृषि कार्यमा Ground Water भन्दा सतहको पानीको प्रयोग गर्न किसानहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

७. भइरहेका इनार,पोखरी ,डबराको संरक्षण ,जिर्नोधार गरिनेछ ।

८. व्यस्थित शब दाह स्थल निर्माण गरिनेछ ।

९. सपेता (भिक्स) मुक्त पालिका बनाउन विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

❖ **सर्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास :**

१. न्यायिक समिति लागि आवश्यक कानून, कार्यक्रम तथा पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास सम्बन्धि विभिन्न किसिमको कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।

२. पालिकाको कार्यालय तथा १-७ वडा कार्यालयमा नागरिक बडा पत्र र सुचना पाटिको व्यवस्थापन गरिनेछ।

३. गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरूको गुनासो तथा सेवा सम्बन्धि जिज्ञासा सुन्ने र सो को सम्बोधन अनलाइन प्रणालीकै माध्यमबाट गर्ने गरी नागरिक गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली (Citizen Grievances Response App)तयार गरी लागु गरिनेछ ।

४. पालिकाको जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूलाई आवश्यकता अनुसार क्षमता विकास सम्बन्धि तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

५. पालिकाको विभिन्न समिति तथा कार्यपालिका अन्तर्गतको समितिहरूलाई क्षमता विकास संगै कार्यान्वयनमा अगाडी बढाइने छ ।

६. मध्यमकालिन खर्च संरचना सहितको पालिकाको आवधिक योजना तथा Digital Village Profile बनाइनेछ ।

७. USAID PFM को सहयोगमा संचालनमा रहेको वितीय अनुसाशन तथा जन उत्तरदायित्व कायम गर्न गराउन सार्वजनिक खरिद नियमावली, बेरुजु फछ्यौट निर्देशिका, आर्थिक कार्यविधि तथा उत्तरदायित्व नियमावली लगायत आवश्यक नीति ऐन नियमावली कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरू कार्यान्वयनमा गरिनेछ ।

८. पालिकाको खर्च तथा आम्दानी सम्बन्धि कार्यक्रमहरूको विवरण पालिकाको वेबसाइटमा राखिनेछ ।

९. पालिकालाई कागज बिहिन बनाउन विधुतीय प्रणालीलाई जोड दिई Digital Palika सम्बन्धि कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।

१०. पालिकाको कार्य संचालनलाई चुस्तदुरुस्त एवं प्रभावकारी बनाउन नगर प्रहरी भर्ना गरिनेछ ।

अव म आगामी बर्षको अनुमानित बजेटको संक्षिप्त रूप प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

माथि उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नको लागि आगामी आ.ब. २०८१।०८२ को आय तर्फ ५६४७८८००० (छपन्न करोड सैतालिस लाख अठासी हजार रुपैया) आयको अनुमान गरिएको छ र व्यय तर्फ सोही रकम बराबर बिनियोजन गरिएको छ ।

आयको अनुमान

संघिय	समानिकरण अनुदान	११६७०००००
	राजस्व बाडफाड	९३३०००००

	सशर्त अनुदान	२३३३६३०००
	विशेष अनुदान	१८००००००
	सम्पुरक अनुदान	३००००००
प्रदेश	समानीकरण अनुदान	८४२५०००
	राजश्व बाडफाड	९००००००
	सशर्त अनुदान	८००००००
	विशेष अनुदान	३००००००
	सम्पुरक अनुदान	२००००००
आन्तरिक आय	आन्तरिक राजश्व	७०००००००
जम्मा		५६४७८८०००

आदरणीय उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु

गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को लागि प्रस्ताव गरेको बजेटको विनियोजन विधेयक लगायतका आवश्यक विधेयकहरु सभाबाट स्वीकृत गर्ने हुँदा सारांश मात्रै प्रस्तुत गरेको व्यहोरा अनुरोध गर्न चाहन्छु । विस्तृत विवरण सहितको सम्पूर्ण नीति, कार्यक्रम तथा बजेट समेटिएको पुस्तिका प्रकाशनको साथै स्थानीय राजपत्रमा समेत प्रकाशन गरिने जानकारी गराउँदछु ।

अन्त्यमा प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्न प्रत्यक्ष एबम अप्रत्यक्षरूपमा अमूल्य सुझाव एबम सहयोग पुर्याउनुहुने गाउँपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी लगायत अन्य व्यक्तिहरु प्रति आभार प्रकट गर्दै कर्मान्वन्यमा समेत निरन्तर सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

| धन्यवाद |